

dossier didàctic

L'ÚLTIMA PROJECCIÓ (The Last Picture Show)

#ServeisEducatius
#FilmotecaEscoles

Filmoteca
de Catalunya

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

A partir de Batxillerat/CF

contingut

INFORMACIÓ PRÀCTICA

| PÀGINA 2

*FITXA TÈCNICA
CONCEPTES CLAU
SINOPSI
LA CRÍTICA DIU*

PER A REFLEXIONAR

| PÀGINA 3

PROPOSTA D'ACTIVITATS

| PÀGINA 5

ANÀLISI

Context

Llenguatge cinematogràfic

Narrativa

ACCIÓ

REFLEXIÓ

COMPLETEU EL VISIONAT

| PÀGINA 8

Informació pràctica

L'ÚLTIMA PROJECCIÓ (The Last Picture Show)

FITXA TÈCNICA

Direcció: Peter Bogdanovich

Guió: Peter Bogdanovich, Larry McMurtry
(Novel·la: Larry McMurtry)

Música: Phil Harris, Johnny Standley, Hank Thompson

Fotografia: Robert Surtees

Interpretació: Timothy Bottoms, Jeff Bridges, Cybill Shepherd, Ben Johnson

Producció: Estats Units

Any: 1971

Duració: 118 min.

V.O: Anglès

No recomanada a menors de 6 anys

CONCEPTES CLAU

Drama - Adolescència - Cinema dins el cinema - Nostàlgia- Monotonia - Solitud
Vida rural - Texasó

SINOPSI

Ambientada en un poble perdut de Texas durant els anys cinquanta, aquesta obra mestra de Peter Bogdanovich està carregada de nostàlgia sobre la fi d'una època, simbolitzada amb el tancament de l'únic cinema del poble. Un cinema decrepit sentenciat a mort per la televisió però que durant molt temps ha significat la principal font d'evasió d'una generació d'adolescents instal·lats en la monotonia i sense perspectives de futur ni il·lusions.

LA CRÍTICA DIU

Peter Bogdanovich és un d'aquests intel·ligents directors que va brillar en la magnífica dècada dels 70 i al qual, inexplicablement, se li va anar apagant a poc a poc l'espurna del seu obvi talent; potser consumida per un ego enorme que es va encebar per la confiança que li donaven els seus primers èxits. La primera d'aquests marejadors acolliments li va arribar en 1971 amb el seu segon llargmetratge: *L'última projecció*. Considerada encara per molts, amb molta raó, com la millor obra del cineasta novaiorquès, es tracta d'un curat film que desborda sinceritat i versemblança, la qual cosa ajuda a Bogdanovich a crear emocions a través d'uns bons personatges i generar una atmosfera especial que embolica la petita ciutat de Texas on es desenvolupa la història.

(...)Efectivament, el guió és estrany simplement perquè la seva estructura narrativa no es recolza en referències fermes de relació i temporalitat. El seu gran mèrit és que aquesta buscada estructura en comptes de diluir la història, que és el que sol passar amb guions poc sòlids, la reforça: l'argument no perd, al contrari, guanya encara més; accentua aquesta sensació de solitud, estancament i

Informació pràctica

L'ÚLTIMA PROJECCIÓ (The Last Picture Show)

---

incomunicació que senten tots els personatges i imprimeix un sentit gairebé líric a les situacions.

Tena, Arturo. *La Última Película (The Last Picture Show)* (1971). Bandejadeplata
<https://www.bandejadeplata.com/criticas-de-cine/la-ultima-pelicula-the-last-picture-show-1971/>

“

M'agrada el públic, el que no
m'agrada és la gent.

”

PETER BOGDANOVICH

Proposta d'activitats

ANÀLISI

CONTEXT

El nom de la pel·lícula, *The Last Picture Show*, fa referència a l'última projecció de l'únic cinema del poble, el Royal, que ha de tancar. Els dos amics, Sonny (Timothy Bottoms) i Duane (Jeff Bridges) van junts a veure aquesta última sessió del Royal abans d'acomiar-se. Duane marxarà del poble, en Sam ha mort, el cine tanca... Clarament és el final d'una època, no només se'ns mostra el comiat dels amics, sinó també el pas de l'adolescència al món adult. L'última pel·lícula del Royal és *Río Rojo* (Howard Hawks, 1948), western clàssic que relata el pas d'uns cowboys i el seu bestiar per la frontera de Mèxic. Mireu el film i busqueu-ne informació i parleu sobre quina és la intenció de Bogdanovich en triar *Río Rojo*. Quins paral·lelismes veieu amb la història de *The Last Picture Show*?

LLENGUATGE CINEMATogrÀFIC

El 1971 ja feia molts anys que la gran majoria de films es rodaven en color. Per què creieu que el director escull la fotografia en blanc i negre per *The Last Picture Show*? Quines sensacions vol transmetre aquesta tria? Actualment se segueixen filmant pel·lícules en blanc i negre. Tot i que són la gran minoria, n'hi ha de molt importants. Enumereu-ne alguna de l'any 2018 i parleu sobre el sentit, i quin, d'aquesta opció cinematogràfica.

Busqueu quins tipus de pla cinematogràfic existeixen i amb quina intenció els trien els cineastes. Observeu que a *The Last Picture Show* el director tria filmar amb molts primers plans, a l'altura dels ulls dels protagonistes. On ens situa com a espectadors? Ens sentim participants de la història? Intenteu imaginar si la càrrega expressiva seria diferent amb les escenes filmades amb plans generals.

Proposta d'activitats

ANÀLISI

En cinema distingim entre música diegètica (prové de fonts naturals que l'espectador pot reconèixer físicament en la pel·lícula perquè estan en pantalla. Per exemple, la música que sona a les ràdios del cotxe, del bar, al tocadiscs,...) i música extradiegètica (aquella que no prové de fonts naturals, sinó que s'afegeix de manera artificial a la narració). Fixeu-vos en la música del film. És diegètica o extradiegètica?

El vent aixecant polseguera i xiulant està molt present durant tota la pel·lícula. Creieu que es pot considerar part de la banda sonora?

NARRATIVA

Des de quin punt de vista està narrada la història? Quina mirada creieu que ens dóna? És diferent la mirada dels joves que la dels adults? Observeu aquesta [escena](#) (LINK 1) i contraposeu els dos mons dels joves i la noia (Cybill Shepherd) al de la seva mare (Ellen Burstyn).

Bogdanovich utilitza la tècnica d'una única presa llarga en aquesta [escena](#) (LINK 2). El personatge de Sam (Ben Johnson) fa un monòleg memorable. Fixeu-vos en quins personatges hi ha a aquest pla i com estan situats, i on se situa la càmera. Expliqueu amb les vostres paraules la història d'en Sam i a qui i què vol transmetre.

Kirk Douglas és el protagonista absolut de la pel·lícula, i també en va ser el productor. Tres anys més tard, Kubrick i Douglas tornarien a treballar plegats a *Spartacus* (Kubrick, 1960). Veieu alguna similitud entre les dues històries? I entre els dos personatges que protagonitza Douglas?

Vint anys després, el mateix director va filmar una seqüela de la pel·lícula: *Texasville* (Peter Bogdanovich, 1990). Abans de veure-la, imagineu què haurà estat de les vides dels protagonistes i feu una proposta de guió.

Proposta d'activitats

ACCIÓ

Des que éreu petits fins ara, moltes de les vostres activitats habituals han canviat. Què recordeu amb nostàlgia? Us proposem que torneu a aquells llocs i compartiu quines noves sensacions us han transmès.

REFLEXIÓ

Com dèiem abans, hi ha diversos moments al film on veiem que estem davant el final d'una època. La nit que tanquen el cinema Royal, la propietària diu als dos amics que es veu obligada a tancar perquè "Ja ningú vol anar al cine. A l'estiu el jovent juga a beisbol i la gent veu la televisió tot el dia". Als anys 50 semblava que la possibilitat d'accedir a comprar una tele per part de la majoria de la població enfonsaria els cinemes. Discussiu sobre si ha estat així, quins canvis hi ha hagut en aquest sentit (per exemple, el pas de cinema analògic al digital), com ha canviat la forma de veure el cinema, l'aparició de les sèries... Penseu que la sensació de "final d'una època" es pot traslladar a avui?

Completeu el visionat

BIBLIOGRAFIA I FILMOGRAFIA

Easy Riders, Raging Bulls: el nou Hollywood dels setanta. Filmoteca de Catalunya. Link:
<https://www.youtube.com/watch?v=Xct8T58vCmM>

Links:

LINK 1:
<https://www.youtube.com/watch?v=FQunyqgIksc>

LINK 2:
<https://youtu.be/mvgKGY5m7lw>

Tots els llibres, revistes, pel·lícules i bandes sonores citats els trobareu a la Biblioteca del Cinema.

Topogràfic del film:
V 8883